

Izhaja vsaki četrtek
ob 3. uri popoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana
pism se ne sprejemajo.

Cena listu znača
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone.
Za manj premožne
za celo leto 3 krone,
za pol leta K 150.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
6 krov.

Rokopise sprejema
Narodna Tiskarna"
v Gorici, ulica Veturini št. 9.

XVIII. letnik.

V Gorici, 7. julija 1910.

27. številka.

Shod liberalnih posestnikov proti kolonom.

Furlanski liberalni gospodje, katerim se je pridružil slovenski liberalci Franc Kocjančič, sklicujejo za nedeljo dne 10. t. m. ob 3. pop. v hotel „Angelo d'oro“ v Gorici shod, na katerem hočejo zavzeti stališče nasproti započeti akciji v prid kolonom. Ti gospodje so namreč mnenja, da je ni v Avstriji nobene naprave tako dobre, kakor je kolonstvo. To misel so izražali celo pri konferenci, pri kateri se je pretresoval vladni načrt za rešitev kolonskega vprašanja. Razume se, da se s to misijo niso vjemali drugi udje te komisije. V poročilu, ki je je komisija odobrila in ki se je poslal visoki vladni, se je povdarujo, da kolonstvo samo na sebi nič slabega, da je pa zloraba v naši deželi taka, da je neobhodno potrebno, da se kaj ukrene v varstvo kolonskega ljudstva. Visoka vlada je pregledala več ko 400 kolonskih kontraktov v naši deželi in se je prepričala, da je pomoč nujno potrebna. Nekateri slučaji, o katerih se je prepričal vladni odposlanec dvorni svetnik Schullern, so naravnost v nebo vpijoči. O veliki zlorabi v tem oziru je prepričan tudi goriški deželní odbor, ki je izdelal dva načrta v pomoč in varstvo kolonskega ljudstva. Kmetijski odsek državnega zbora je o tem tudi prepričan in je pred kratkim izvolil poseben odbor za proučevanje kolonskega vprašanja.

Gg. veleposestniki se vzinemirjajo po nepotrebnu. — Vsa akcija ni proti njim, ampak proti zlorabam oderuškim, ki so dokazane. Pri konferenci za proučevanje vladnega načrta za rešitev kolonskega vprašanja so veleposestniki sami, na pr. baron Ritter in dr., priznali, da se godi v posameznih slučajih strašno oderuštu. To oderuštu je poklicalo na dan akcijo za rešitev kolonskega vprašanja.

Priznavamo radi, da bi ne bila potrebna nova postava, ko bi se vsi gg. veleposestniki ravnali po krščanski pravičnosti in krščanski ljubezni. V mejah krščanske pravičnosti in ljubezni je vsako izkorisčanje ubogega ljudstva in vsakršno oderuštu nemogoče.

Na drugi strani opozarjam, da so akcijo v prid kolonom započeli katoliški možje, kar daje poroštvo, da se gg. veleposestniki ne bode zgodila nobena krivica. Tudi nasproti njim zahtevamo krščansko pravičnost. Koloni sami povdarjajo na vseh shodih: **Pravico zahtevamo, krivice nočemo.**

Zategadelj prosimo gg. veleposestnike, ki so naši somišljeniki, naj se nikar ne vzne-mirjajo in naj se ne udeleže protestnega shoda, ki ga sklicujejo liberalci.

Jugoslovani v boju.

Jugoslovani bijejo sedaj v državnem zboru hud boj za svoje pravice. Boj je načelen. Streti je treba nasilje, ki z njim tiše Nemci Slovane k tloru. Jugoslovani nimamo viših ni nižjih šol. Še ljudskih šol nimamo dovolj!

Da bi Nemci še nadalje vladali Slovane, zvezali so se celo z Italijani. Italijani upajo že dolgo, da jim bo ta zveza prinesla lep dar, namreč italijansko **vseučilišče**. Italijani bi sicer tudi po zvezi se Slovani prišli do vseučilišča. Te zveze pa Italijani sedaj nočejo, ker upajo priti z Nemci prej do cilja. Italijanom sploh ni do načelne politike. Mej njimi ni moža, ki bi spoznal sramotno zvezo z nemškim nasiljem. Ko bi upali priti z Mažari ali Turki do svojega cilja, zvezali bi se prav gotovo z njimi proti Slovanom. Nič jim ni do pravičnosti, nič do ubogega ljudstva drugih narodnosti, samo

da pridejo do svojega cilja. Pripravljeni so bili izdati bosanskega kmeta na milost in nemilost oderuških Mažarov, samo da bi dobili od Nemcev mrvice kruba v obliku ital. vseučilišča. Naši poslanci nimajo nič proti ital. vseučilišču, a zahtevajo isto tudi za se. Zah-tevajo po vsej pravici, da naj Italijani ne podpirajo nemškega nasilja.

To je veliko ozadje sedanjega boja v državnem zboru. Italijansko vseučilišče je v tem boju postranska reč. Hinavci pišejo sedaj po italijanskem časopisu, da so Jugoslovani nasproti ital. vseučilišču. To je neresnično! Jugoslovani so proti krivičnosti, katero Italijani podpirajo v zvezi z Nemci ne pa proti vseučilišču. Nemci in Italijani hočejo sedaj igrati vlogo ovce, kijo hočejo baje Slovani raztrgati. To je grda hinavščina!

Žalostno pa je gledati, kako tudi nekateri slovanski poslanci pomagajo Nemcem in Italijanom v boju proti Slovanom. Ko bi bili slovanski poslanci v državnem zboru edini, bi zmaga bila gotova in nemško nasilje enkrat za vselej strto. Kedaj se bodo Slovani spomenovali? Kdaj bodo nehali biti sluge drugim narodom? Do kedaj se bo mej nami pela žalostna pesem: „Hej Slovani, sluge narodom?“

Trd je boj, ki ga bijejo naši poslanci na Dunaju. Upamo pa za trdno, da bo pravica zmagala. Zato kličemo navdušenjem svojim poslancem: Pogumno in vztrajno naprej! Slovensko ljudstvo je z Vami!

Napredujemo.

Napredovanje na zadružnem polju se kaže tudi v Avstriji. Giblje se zlasti kmetski stan, kar je za Avstrijo velike

važnosti, saj je kmetski stan steber države. Iz poročila, ki ga je objavila osrednja zveza avstrijskih zvez na Dunaju za poslovno leto 1909 posnemljemo sledeče podatke:

Na Nižje-Avstrijskem je bilo 739 zadrug, mej temi 538 kmetskih posojilnic in hranilnic.

Na Gorenjem Avstrijskem je bilo 299 zadrug, mej temi 250 kmetskih posojilnic.

Na Solnograškem je bilo 44 posojilnic.

Na Štajerskem 481 zadrug, mej temi 341 posojilnic in 9 gospodarskih zadrug.

Na Koroškem 170 zadrug, mej temi 156 posojilnic in 4 gospodarske zadruge.

Na Kranjskem 543 zadrug, mej temi 339 posojilnic in 85 gospodarskih zadrug.

Na Gorškem 155 zadrug (okolo 75 v „Goriški zvezi“), mej temi 72 posojilnic in 20 gospodarskih zadrug.

V Istriji 58 zadrug, mej temi 47 posojilnic.

V Dalmaciji 151 zadrug, mej temi 91 posojilnic.

Na Tirolskem 459 zadrug, mej temi 367 posojilnic.

Na Českem 2526 zadrug, mej temi 2021 posojilnic in 30 gospodarskih zadrug.

Na Moravskem in Šleskem 587 zadrug, mej temi 534 posojilnic.

V Bukovini 258 zadrug, mej temi 230 posojilnic.

Vseh zadrug skupaj je bilo v minujem letu 6732, mej temi 5060 kmetskih posojilnic.

Te številke govorijo dovolj jasno, koliko se je v minulem letu delalo za povzdigo kmetskega in delavskega stanu

Naš ABC.

Priredil A. P.

(Dalje).

Spoved. — Zakament sv. pokore je ocean (morje), ki opere cel svet grešne krvide. Jaz ne verujem, da bi drugo premišljevanje nam živeje predočevalo grozni napuh grešnikov nego to: da mu je tako težko, ukloniti se temu zakamentu. Nič ne zahteva namestnik božji od grešnika, nego kar zahteva od njega že zdavna njegova vest. Ni se mu bati javne kazni za prestopke, ker tu sèm ne sega državni kazenski zakonik, in Bog ima druge (zakonike). Tudi ga ne more spoved osramotiti ali ponižati pred svetom; kajti grešnik govori svetne zadeve — v grob: namestnik božji mora večno molčati o tem; niti besedice ne sme ziniti — celo tedaj ne, če bi govorč rešiti mogel zemljo pogube. Toda edini pogoj: tiko in skesan spovedati se

— kar bi rad knježje plačal, da bi ga več ne trešilo — to mu je pretrdo.

Ta brezmejni napuh nam je merilo, kakó neizrekljivo koristen in za duševno disciplino umerjen mora biti zakament, ki slednjič vendar napuh spremeni v ponižnost in pregne uporna kolena.

J. g. H. Hahn: „Iz Jeruzalema“, st. 65.

Ne moreš tajiti, da je ustanovila (zakament sv. pokore) božja modrost; in če kdaj kaj, je gotovo v krščanstvu izvrstna in hvalevredna ta ustanova, ki so jo občudovali tudi Kitajci in Japonci; kajti nujnost spovedi varuje te greha, zlasti če nisi še zakrnjen, in ti je v tolažbo, če si grešil. Da, vreden in moder spovednik je važen činitelj v rešenje duš; kajti s pomočjo njegovih svetov premagujemo hudo nagnenje, zafiramo pogreške, se varujemo slabe priložnosti, popravljamo škodo, razblinjamov dvome, dvigamo ob-

teženo srce in slednjič odstranimo ali olajšamo vse dušno gorje. Ako v človeških zadevah ni boljšega od zvestega prijatelja, kakó imenitno še le mora biti, če je ta prijatelj dolžan — vsled neoskrnljive svetosti božjega zakamenta — ostati nam zvest pomočnik.

Filozof, teolog, zgodovinar in naravoslovec G. W. pl. Leibnitz v svoji „Teologiji“.

Večkrat je slišati evangeljske posnemljene v katoliških okrajih, da so jim ljubši katoliški posli; kajti če jih ti okradejo, pa zatrdo vedò, da jim duhovnik — potom spovednice — pomore zopet do ukradenega blaga.

Protestant Hengstenberg v „Evang. Kirchenzeitung“ I. 1863.

Sreča. — Malo je ljudij, ki so vstani nositi nepričakovano srečo; in še manj jih jé, ki bi jh denar ne znoril.

A. Kolping: „Denar-hudič“, II. zv., st. 108.

Jako se moti hudobnež, ako meni v sreči, da pojde vedno tako, in mu Bog bo vedno dober. Čas prizanašanja ima tudi svoj konec, kakor ima tudi svoj konec žalost dobrih. Oboje uči Izveličar prav nazorno v priliki o bogatinu in ubogem Lazarju.

A. Stolz: „Šola božja“, st. 66.

Stariši. — Na stariših je vsa vzgoja. Kakó redko stariši prav pomislijo, da sprejmejo na-se obsežen delokrog, a tudi težko odgovornost, ko postanejo stariši — — — Da, ako ni temelj vzgoje zanič — — — potem le obupajte nad mladino in njeno bodočnostjo; kajti kar drugi ljudje z najboljšo voljo storè otrokom, ni nikoli to, kar pravi vzgojitelji zamudé na njih ...

A. Kolping: „Dr. Fliederstrauch“ I. zv., st. 119.

(Dalje pride.)

Slovenci, v sveto deželo!

Čas prvega slovenskega romanja v sveto deželo se vedno bolj približuje. 2. septembra odrinemo. Nista več dva meseca do odhoda. Za tako daljno in številno potovanje je pa treba vse pravočasno pripraviti; ne gre se zanašati na zadnje tedne.

Kot zadnji čas za priglašanje je bil določen 15. julij. Ta rok bo kmalu potekel. Število pa še ni polno. Do 1. julija se jih je priglasilo (pri primeroma zelo skromni agitaciji) približno 400. Najviše število romarjev pa je določeno na 536. Torej je prostora še za 136 romarjev. In teh nam še manjka.

Zato podaljšamo rok za priglašanje do 31., to je: do konca julija, ter se obračamo še enkrat do vernih rojakov po vseh slovenskih pokrajnah: Pridružite se svetu potovanju! Kdor pa sam ne more iti, naj skuša kaj pripomoči k uresničenju lepe ideje slovenskega romanja v sveto deželo in naj prigovarja takim, ki jim je mogoče iti, da naj se pridružijo. Zlasti še prosimo, naj se priglasejo v obilnem številu možje in mladinci.

One pa, ki se misljijo priglasiti, prosimo, naj nikar več dolgo ne odlašajo, mavec naj se priglase takoj, ker je zadnji čas.

Nevarnosti na morju se ni preveč batí, ker več nesreč se na morju ne pripeti, kakor na suhem. Doslej še ni bilo slišati o kakih nesreči romarskih parnikov v sveto deželo. —

Nekateri vprašujejo, če bo v sveti deželi treba mnogo hoditi. Na to odgovarjam, da ne bo nikake dolge in težke hoje.

Nekateri strašijo, da bo poleg določene svote, katero vsak naprej plača, treba še enkrat toliko šteti. To je popolnoma neresnično. Kdor ne bo hotel k Jordanu iti, ne bo imel skoro nobenih drugih stroškov, razen za spominke. Vožnja k Jordanu stane 25 kron.

Dalje se je slišalo, da bo treba vožnjo nazaj še posebe plačati. Tudi to je docela izmišljeno.

Kateri hočejo potovati dalje v Galilejo in Egipt, naj se priglase posebe.

Romanje je zagotovljeno že sedaj; a da bo naš slovenski nastop častnejši, zato prosimo vse, ki se za to stvar zanimajo, da pripomorejo, da bo število naše polno in da bo tudi število moških primerno veliko. — Iz istega vzroka pa bi bilo želiti, da bi se v večjem številu pridružila vernemu ljudstvu tudi naša verna inteligencia, kakor je to vedno pri vseh inorodnih romanjih. Zadnjega romanja katoliških Nemcev se je udeležil celo nemški prestolonaslednik in dva bavarska princa. Če že nimamo princev in tudi ne drugega plemstva, naj bi vsaj plemstvo inteligence slovenske ne zaostajalo v verskih pojavih in vajah za drugorodnim!

Vsa potrebna navodila (glede obleke itd.) se bodo podala božjepotnikom v posebni knjigi, ki je že v tisku in jo bodo dobili v roke v teku enega meseca, da se lahko pravočasno pripravijo za na pot.

V Ljubljani, 1. julija.

Romarski odbor.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Naš notranji politični položaj je zopet skrajno kritičen. Vsled jugoslovanske obstrukcije v proračunskem odseku, katero je izzvala vlada s tem, da je odvrnila vse zahete Slovencev na šolskem polju in pa tudi vsled tega, ker so se tudi Poljaki postavili vladu po robu, je bila prisiljena vlada odgoditi državnozborsko zasedanje do jeseni. S tem je bil zopet doprinesen dokaz, da se v Avstriji proti Slovanom ne more vladati kakor je hotel baron Bienerth do sedaj po vsi sili. Sedanje ministerstvo nima več za seboj zanesljive večine in bi moralno pravzaprav odstopiti. To bi se bilo tudi zgodilo pri jednakih razmerah v vsaki drugi konstucionalni državi. Le pri nas v Avstriji, kjer je tako ukoreninjeno brutalno nasil-

stvo Nemcev se to ni zgodilo. Morebiti pa, da bodo odločajoči činitelji prišli konečno vendarle do spoznanja, da tako v Avstriji ne more več dalje iti, ako se noče spraviti države v največjo nevarnost.

Državni zbor.

V petek je posl. zbornica nadaljevala razpravo o predlogih draginjskega odseka glede odložitve javnih del in ustanovitve zaklada za oskrbo stanovanj.

Trgovinski minister Weisskirchner je izjavil, da se predlogi odseka glede zaklada za ostala stanovanja tako razlikujejo od tozadevne vladne predloge, da je potrebno še enkrat odkazati jih odseku v svrhu predelovanja. Nato se je začelo razpravljal o nujnem predlogu posl. Smrška glede teksta novih rentnih titr.

Državni zbor odgovoren.

Ker je bilo z gotovostjo predvideti, da državni zbor vsled obstrukcije slovenskih poslancev v proračunskem odseku proti vladni mržnji nasproti slovenskim šolskim zahtevam ne bode mogel vspešno delovati, je bil isti na temelju cesarske odloke v torek odgovoren.

Jugoslovanska obstrukcija v proračunskem odseku.

V četrtek je proračunski odsek nadaljeval razpravo. Govoril je tudi nauchni minister grof Stürgh v prilog kompromisnega predloga. Govorili so še mnogi drugi govorniki, med njimi tudi posl. Vuković, ki je protestiral proti umešavanju inozemskih držav v notranje politične razmere.

Nato je pričel posl. Demšar s svojim obstrukcionistiškim govorom, katerega pa ni dokončal.

V petek je posl. Demšar nadaljeval svoj govor, katerega je končal ob 7. uri zvečer in je uložil 33 resolucijskih predlogov. Za Demšarjem sta govorila še posl. Lewicki in Hrasky. Seja je bila ob 10. uri zaključena. Danes bode posl. Hrasky nadaljeval svoj govor.

Proračunski odsek poslanske zbornice je začel v torek predpoludne razpravo o načrtu zakona za italijansko fakulteto. Seja je začela s čitanjem zapisnika pondeljske seje, kar je zahteval posl. Korošec v obstrukcijske namene. Iztotako je zahteval, da se prečita vse, tekom pondeljske seje stavljene predloge. Na to so sledili stvarni popravki. Ker so nekateri poslanci govorili slovenski, je predsednik baron Chiari protestiral, da se govor v jeziku, katerega on ne razume in je odložil predsedniško mesto.

S tem je bila seja pretrgana.

Ko je bila seja zopet otvorjena, je podpredsednik Mastalka predlagal, da se zaključi seja, o čemur je začela dolga in šumna razprava.

Na predlog posl. Conci-ja se je sklenilo z 29 proti 1 glasu nadaljevati seja. Ko je bila seja zopet otvorjena, je nadaljeval posl. Hočvar s stvarnimi popravki ter je iste zaključil ob 6. zvečer, na kar je bila seja zaključena.

Delegacije.

Ogrska zbornica gre takoj, ko reši zdaj predložene ji zakone, koncem tega meseca na počitnice, snide se pa zopet sredi septembra. Delegacije se snidejo šele novembra na Dunaju.

Sprememba v avstr. ministerstvu.

Iz Prage poročajo, da najbrže odstopi gališki minister-rojak dr. Dulemba. Splošno se tudi govorji, da namerava odstopiti Bienerth. Imenujejo se že njegovi nasledniki: zlasti Bilinski in Weisskirchner.

Poljaki in vlada.

Mržnjo sedanje vlade nasproti Slovnom čutijo tudi Poljaki, ki so držali Bie-

nertha in njegov zistem. Poljaki imajo po že sklenjeni postavi zagotovljeno, da dobe kanale, ampak Bienerth jim je povedal, da kanalov ne bo gradil.

Poljake je pa to hudo razburilo. Pоказali so očitno, dasi diplomatično, da nasilja proti boju jugoslovanskih poslancev ne bodo podpirali. Načelnik „Poljskega Kola“, Glabinski, je v pondeljek naznani Bienerthu, da zahteva za regulacijo galiških voda in pa za zgradbo galiških kanalov 250 milijonov kron. Bienerth pa je izjavil, da ima v ta namen le 112 mil. kron, a da mora to vsoto razdeliti na Nižje Avstrijsko, Moravsko, Šlezijo in Galicijo, ki bi dobila po vladnem ključu največ 50 mil. kron. Glabinski je izporočil Bienerthov odgovor „Poljskemu kolu“. Poljski poslanci so bili grozno razburjeni in ogorčeni. Korytowski, ki je predlagal, naj bi se nadaljevala pogajanja z vladom, se ni upal k seji „Poljskega kola“, ker je dobro znal, da bi bil izživljen. Za opozicijo proti vladu je 80 odstotkov poljskih poslancev. Vsled tega je skoraj gotovo, da stopi „Poljsko kolo“ v opozicijo proti Bienerthovi vladi.

Krvavi izgredi v Lvovu. — Rusinsko vseučiliško vprašanje na vrhu.

V petek je prišlo v Lvovu do silovitih krvavih dijaških izgredov. Nad 400 rusinskih dijakov je dopoldne šlo proti univerzi, kjer so sklicali kljub prepovedi pedella zborovanje. Govornik je strastno napadel vladu, ki hoče dati Lahom univerzo, noče pa rešiti rusinskega vseučiliščnega vprašanja. Rusinsko vseučiliščno vprašanje je treba novo oživiti in rusinsko ljudstvo mora z vso odločnostjo zahtevati, da se ustvari takoj rusinska univerza. Ko so se rusinski dijaki odpravljali iz univerze, so naleteli na mogočen policijski kordon in na poljske dijake, ki so se bili na vest, da zborujejo Rusini, tudi takoj zbrali. Prišlo je do sponadow med rusinskimi in poljskimi dijaki ter policijo in ekscesi so dosegli tak višek, da se je začelo naenkrak streljati iz revolverjev. Padlo je najmanj 60 strelov; ena krogla je zadela teologa Adama Kocka, ki se je zgrudil in kmalu na to na transportu v bolnišnico umrl. Policija je potegnila sablje. Težko ranjenih je deset oseb, in sicer širje poljski dijaki, tri rusinski dijaki in trije služabniki univerze. Ekscesi so tako narastli, da je prišla policiji na pomoč policija na konjih, naposled pa še vojaška asistenza. Policija in vojaštvo sta z vso eneržijo nastopila, dijake potisnila v vežo in nato so se začele aretacije. Državni pravnik je takoj odredil zaslivanje. Dijake so pa eskortirali na deželno sodišče. — Ko so se lvovski dogodki v zbornici zaznani, je nastalo veliko razburjenje, ker bodo ti krvavi dogodki brezvonomno zelo vplivali na položaj.

Finančna stiska na Češkem.

V poučenih krogih se zatrjuje, da zadobiva finančna stiska Češke tako katastrofalen značaj, da se deželni maršal knez Lobkovic in deželni odborniki misljijo odpovedati v slučaju, da bi osebnih plač ne bilo več možno popolnoma izplačevati. S tem bi hoteli dokumentirati, da ne more prevzeti odgovornosti za usodne posledice, ki nastajajo radi nemške obstrukcije. V tem slučaju bi morala vlada imenovati svojega komisarja in s tem seveda prevzeti tudi odgovornost za red v deželnem proračunu.

Državnozborska dopolnilna volitev v Dalmaciji.

Namesto dr. Bulić-a, ki je svoj državnozborski mandat odložil, je bil z veliko večino izvoljen za poslanca dr. Smoljaka.

Kandidati za predsedništvo bosanskega deželnega zabora.

Kakov nasledniki Ali bega Firdusa na mestu predsednika bosansko-hercegovskega deželnega zabora se imenujejo Derviš beg Miralem, Serif Arnautović in Saufet beg Bašagić.

Črnogora — kraljestvo.

Knez Nikita je povprašal pri velevlastih, kako stališče bi zavzemale proti proklamaciji Črnogore za kraljestvo. Velevlasti so odgovorile povoljno. Vsled tega se izvrši proklamacija najbrže 13. avgusta.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“.

P. n. gg.: Anton Jacobi, predsednik veter. društva, mesto vstopnine k veselici 2 K; v nabiralniku v gostilni g. Anton Fon 2 K 68 v; Edvard Štrekelj, vikar 9 K; Ivan Pečenko, Polje, 40 vin.; Neimenovana v Gorici 2 K; Neimenovana v Gorici 30 vin.; Petejan Jera v Gorici 50 vin.; Podčavnar 5 K; Ivan Kurničič, kurat 10 K; Josip Ličan, profesor bogoslovja četrti obrok 20 K; Anton Terčon, Klanc 20 vin.; Miha Koderinac, v Neblem 20 vin.; za prodane razglednice 1 K 40 vin.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladu Njega Velikanstva cesarja Franca Jožeta I!

Za „Alojzijevišče“:

P. n. gg.: Podčavnar 5 K; Karol Žigon, vikar, 26 K; Fran Orešec, profesor 10 K; Alojzij Corte, dimnikar 1 K; bratje „Orli“ so nabrali 2 K 26 vin.; M. V. 5 K 20 vin.; Jos. Kosec, župnik 20 K.

Bog povrni stotero!

Domače in razne vesti.

Svetnik preč. g. Janez Ažman umrl. — V ponedeljek je umrl v ljubljanskem „Leonišču“ in sicer po hudi operaciji jeden najzaslužnejših duhovnikov ljubljanske škofije, goriški župnik duhovni svetnik preč. g. Janez Ažman. Z župnikom J. Ažmanom je umrl duhovnik, ljubljen od svojih duhovnjanov, spoštovan od svojih duhovnih sobratov, čisan od svojih predstojnikov. V priznanje zaslug je bil leta 1897 imenovan kn. šk. duhovnim svetnikom, od cesarja pa je prejel zlati zasluzni križec s krono. Pokojnikovo truplo so prepeljali v Gorje, kjer se bo jutre vršil pogreb. Pokojnik je bil rojen v Kropi dne 17. junija 1842. Za župnika v Gorje je prišel 1. 1889. N. p. v. m.!

Hrvaški domoljub umrl. — Pri Mariji Bistrici je umrl župnik in bivši poslanec dr. Juraj Žerjavič, star 68 let, ki je šele nedavno dal 200.000 K za zgradbo hrvaške tehnike v Zagrebu in se je tudi sicer odlikoval z izredno darežljivostjo.

Ljubite resnico! — Kdo bi se posebno vznemirjal, ako čita po liberalnem in brezverskem časopisu kako laž, sumničenje ali obrekovanje; saj je to v njihovem programu. Nasprotno pa si stejejo katoliški časnikarji in dopisniki v sveto dolžnost, da se vedno trdno oklepajo resnice, ki je temelj krščanskega mišljenja. Če se torej katoliški časopis glede resnicoljubnosti pregreši, gotovo ne bo nikdo zameril, če se ga opomni.

„Slovenec“, naše prvo katoliško glasilo, je v svoji 137. štev. poročal o sokolski župi v Gorici. Trdi, da so pri sokolski slavnosti v Št. Petru dne 19. junija telovadili kot naraščaj večinoma otroci „Šolskega Doma“, — dasi je šolska oblast prepovedala šolskim otrokom udeležbo pri telovadbi.

Zavoljo ljubega miru smo misili molčati na to neresnično poročilo; ker so pa nekateri gospodje, zanašajoč se na resnicoljubnost „Slovenčevega“ dopisnika začeli slabu soditi o „Šolskem Domu“, se nam zdi potreba, da stvar pojasnim.

Vsakdo mora priznati, da ni tako lahka vzgoja učencev, ki so otroci staršev zelo različnega mišljenja. Tudi se ne more zahtevati, da bi bilo šolsko vodstvo za vse odgovorno, kar se zgodi izven šole. Kar se

(Dalje v prilogi.)

pa tiče telovadbe pri „Sokolih“, je „Šolski Dom“ vedno zabranjeval učencem udeležbo, ker je proti šolskim predpisom, udeleževati se društv.

Res je sicer, da so se nekateri učenci in učenke udeležili telovadbe pri sokolski slavnosti, toda teh ni bilo niti ena petina onih 112 ki so nastopili. Ena petina pa vendar ni večina. In še ti so bili kaznovani, kakor je prav.

Sicer pa vemo, kam meri dopisnik s tem neresničnim dopisom. Ni dovolj, da nas napadajo liberalci, še oni, ki se ponašajo s svojim katoliškim mišljenjem se čutijo poklicane, razdirati, kar se je z mnogim trudem doseglo.

Novostrujarji v „Soči“. — „Soča“ z dne 5. julija piše:

„Novostrujarji naznajajo, da bo odslej, ko prideta tržaško in goriško tiskovno društvo do skupnega glasila, njihov list najbolj razširjen katoliški slovenski list na Primorskem. Ko so to čitali gospodje okoli „Prim. Lista“, jim je prišlo slabo. Toliko so se trudili in vpili so, da njihov list je najbolj katoliški in najbolj razširjen. Na, sedaj pa je nastopil drug katoliški list, ki je izpodrinil katoličanstvo „Pr. L“ ter postavil novo in najbolj razširjen je. Klerikalci poznajo več sort katoličanstva. Hud boj se bije med njimi za katoliška, krščanska načela!“

Tako piše „Soča“, ki izraza s tem svoje tih željice glede „Primorskega lista“, ki je nje najboljši priatelj iz starega in novega časa. Kdo bi se tem željicam ne smejal, bodisi starostuar ali novostrujar?

Vero pred svetom pričali... — Z Brionskih otokov, kjer je naš prestolonaslednik to pomlad dalj časa prebival s celo družino, poroča neki očividec sledče:

„Bilo je v Istri. Bil sem ravno namejen v Promontore, majhen trg na najbolj južnem pomolu istrske dežele. Od daleč začujem zvonček, obenem pa zagledam malo istrsko vprego z dvema konjičema, ki jih je vodil postaran mož v narodni istrski noši. V eni roki je imel zvonček, z drugo je pa držal povodce. Na vozju je sedel duhovnik, ki je nesel Najsvetejše k bolniku v oddajeno selo.“

Pri tej priliki sem bil priča lepemu prizoru, ki bi ga rad sporočil širši javnosti. Po cesti nasproti omenjenemu vozu prikorača tudi zbor mornariških častnikov. Takoj, ko zazrō voz in spoznajo, da se vozi duhovnik s presvetim Rešnjim Telesom, spoštljivo pokleknejo, da izkažejo čast in poklonstvo svojemu Bogu in Odrešeniku.

Kako sem se vzradostil, ko sem bil priča tega vspodbudnega prizora! Prebivalstvu, ki je videlo to javno počeščenje Najsvetejšega, so bili odlični častniki najlepši zgled pravega katoliškega prepričanja. Ne hote me je nekaj vleklo, da bi si to družbo bolj natanko ogledal. Približal sem se. Kako sem se začudil, kako je rastlo v meni navdušenje, ko sem v družbi štajočih se častnikov zapazil našega občespoštovanega prestolonaslednika Franca Ferdinand...! Kdo bi se pri tej priliki ne spomnil njegovega slavnega prednika, cesarja Rudolfa! Tudi Franc Ferdinand je pravi Habsburžan in zvest sin katoliške Cerkve! — Čutil sem se srečnega, da sem tudi jaz njegov podložnik ter sem vzdihnil k Bogu, naj podeli našemu prestolonasledniku bogatega blagoslova!

„Sl. U.“

Poglavlje o učiteljsku. — Zadnjič smo omenili, koliko važnosti za občino je dober učitelj. Danes hočemo spregovoriti nekaj besed o učiteljskem stanu. —

Poglejmo v prvi vrsti, če je učiteljski stan potreben.

Da, učiteljski stan je zelo potreben in koristen, zato smo ga dolžni spoštovati. Človeka, ki bi odrekal učiteljskemu stanu važnost in celo tudi vzvišenost, bi mi odločno obsodili. Kakor ima vsak stan svoje dolžnosti, tako jih ima tudi učiteljski stan. In ravno dolžnost vsgajati in poučevati mladino, daje uči-

teljskemu stanu lep sijaj in ga postavlja na častno mesto. Toliko smo morali za danes napisati, predno nadaljujemo z izvajanjem o učiteljskemu.

Obsodbe so seveda vredni oni učitelji, ki teptajo vzvišenost tega poklica v blato in skusijo napolniti srca mladine s svobodomiselnimi načeli.

Ravno radi tega, ker učiteljski stan tako visoko cenimo, smo primorani pobijati v našem listu slabe učitelje. K temu nas sili glas naše vesti, k temu nas sili globoka ljubezen do učiteljskega stanu. Z eno besedo povedano, se mi borimo za ugled učiteljskega stanu, ker ga je postopanje nekaterikov spravilo malone pod ničlo.

Z vso potrebnou resnostjo se hočemo lotiti tega dela, dokler ne pride čas, da bo nosil lepo in vzvišeno ime učitelja le oni, ki ga je res vreden.

Z upom na zmago pričnemo to veliko delo.

Vinska letina kaže slabo. — Vzrok temu je neprestano deževje in dosledno se šireča peronospora.

Vsled tega in pa ker prihajajo tudi iz drugih krajev slična neugodna poročila, je lansko vino v ceni znatno poskočilo. Kdor ni mogel starega vina doslej prodati, ima upanje, da ga proda po ugodnih cenah.

Strašna toča v tržaški okolici in na Koprščini. — V tork popoludne po 4. uri se je vsula strašna toča nad Trstom in okolico. Izredno gosta toča je imela debelost lešnika. Do 7. ure zvečer je trajala in je bila spremljena strašnimi gromi in bliški. Potem se je utrgal oblak kar je napravilo tupatam male povodnji. V Barkovljah, Škednu, v Rojanu in na Opčinah je padala kakor orehi debela toča, ki je vse na polju uničila. S Koprščine se poroča, da je v Dekanih in pri sv. Antonu padala toča uro in pol ter vse uničila.

Grozna toča na Buzeščini. — Včeraj je razsajala v okolici Buzeta grozna nevihta s točo. Toča je bila tako debela in tako gosta, da se kaj takega ne spominjajo najstarejši ljudje. Prizadetih je bilo več občin. Koder je toča padala, so uničeni vsi poljski pridelki.

Velik kres je gorel letos prvikrat na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda na vrtu „Slov. Sirotišča“ v Gorici.

Predvečer gedu sv. Cirila in Metoda se je praznoval v pond. zveč. jako slovesno na Goriškem. Danes smo dobili iz raznih krajev poročila o slavnostih. Skoraj povsod se je pritrkaval, veliki kresovi so žarili proti nebu in naznajali široko okoli, da bivajo tu častilci slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Mnogo kresov smo opazili zlasti v Brdih, na Nanosu, na Čavnu, na Kalvariji, na Sv. Gori. Krasno je bil razsvetljen Grad pri Miru. Vmes so pa umetni ognji švigli v zrak. Nadalje nam poročajo, da so se po občinah zbiral pevski zbori ter prepevali narodne pesmi, ki so krasno odmevale v nočni tišini. — Letos se je praznoval predvečer godu sv. Cirila in Metoda na izredno slovesen način. Nekdo je stal sinoči na nekem griču v južnem delu okolice ter videl Gorico, obkoljeno okoli in okoli z žarečimi kresovi ter si mislil svoje o italijanstvu Gorice.

V proslavo sv. Cirila in Metoda. — „Slov. katol. delavsko društvo“ in društvo „Skalnica“ bosti praznovali god sv. Cirila in Metoda v nedeljo dne 10. t. m. se sv. mašo ob 8. uri v cerkvi sv. Ignacijia. Pri sv. maši bosta pela društvena pevska zbor. Vabimo slavno slovensko občinstvo k obilni udeležbi.

Osmi avstrijski vinarski kongres se bo vršil od 5. do 10. septembra t. l. na Dunaju. S tem kongresom so združena ne le razna važna, avstrijsko vinarnstvo zadevajoča strokovna posvetovanja in zborovanja, ampak tudi gotovo jako poučna mednarodna razstava vinarskih in kletarskih strojev, potreščin in znanstvenih pripomočkov. Ob-

enem so s kongresom združeni razni izleti v velike dunajske kleti itd. Tega kongresa se lahko udeleži vsak interesent, ako se poprej zglaši pri avstrijskem državnem vinarskem društvu, oziroma pri njegovem poslovodstvu v Kremsu.

Vlak glavo odrezal. — 28-letni Alojzij Kozmina, županov brat iz Gorjanskega, je v četrtek zvečer hodil gor in dol ob železniškem tiru med vasjo Prosek in žel. kolodvorom v Nabrežini. Kar pridrda brzovlak in Kozmina se par metrov pred njim hladnodušno vrže na tir tako, da so mu kolesa ločile glavo od trupla. Strojevodja je sicer takoj zavoril, ali bilo je zastonj. Potem ko so pobrali truplo in glavo, je vlak napaljeval svojo pot.

Lloydov parnik „Trieste“ je zapustil 14. m. m. Trst ter je imel pripluti 21. m. m. v Bombay. Dne 25. junija pa je prišla iz Bombaya v Trst vest, da parnik ni še priplul. Ker so v tistem času v Arabiškem morju razsajali monsuni, so bili v Trstu v skrbeh zaradi usode parnika, ki je imel na krovu 80 ljudi in 5 oficirjev ter 14 pasžirjev I. in 20 pasžirjev II. razreda.

Razne vojne ladje, in pa Lloydovi parniki, ki so se nahajali v onih vodah so dobili povelje, naj parnik „Trieste“ poiščejo.

V soboto še le so ga našli in ob 9. uri predp. je prišlo v Trst poročilo da se nahaja ne daleč od Bombay-a.

V nedeljo popoludne pa so ga z največjim naporom spravili v Bombaysko luko. K rešitvi parnika je Lloydovi direkciji častil cesar in namestnik princ Hohenlohe

Poveljnik Lloydovega parnika „Trieste“ poroča, da je vihar ujel ladjo 400 milj od Adena ter zlomil vijak. Nato je „Trieste“ plul zjadri celih 920 milj, nakar ga zapazi angleški parnik. Pri pritrjevanju vrvi je vsled hude nevihte in visokega morja moštvo pokazalo izredno junaštvo. En častnik angleškega parnika je pri rešilnem delu utonil.

Razpisana služba. — V c. kr. moški kaznilični v Kopru je izpraznjeno mesto paznika.

Porotna sodnija v Rovinju je ob sodila v petek Martina Simunoviča iz Resencev pri S. Vincentu na smrt na vešala, ker je umoril svojega lastnega brata. Obsojeni je tajil umor.

Zasebno realno gimnazijo ustanovijo Italijani v Rivi na Tirolskem.

Listnica uredništva: Dopolnik iz Anhovske občine gospodu A. V.: Ako so pomanjkljivosti pri gradnji obmejne ceste Golobrdo-Britof res take, kakor jih Vi opisujete, potem je pač najbolje, da opozorite nanje dotedno oblast, ki ima dolžnost, da delo nadzoruje in ta oblast je okrajno glavarstvo. Dopisa pa, kakoršnega ste poslali, ne moremo priobčiti.

Mestne novice

„Šolski Dom“ je sklenil v tork, na god sv. Cirila in Metoda šolsko leto s sv. mašo v cerkvi sv. Ignacijia. Dolga vrsta naše slovenske mladeži se je vila iz „Šolskega Doma“ na Travnik. Prvi so bili uže v cerkvi, ko so bili zadnji še v „Šolskem Domu“. Človek se je razveselil, ko je videl tako lepo množico slovenske mladeži korakati po ulicah pod vodstvom učiteljskega osobja. — V cerkvi so lepo pele učenke višjih razredov. Po sv. maši so se šolski mladeži razdelili spričevala.

Razstava ročnih del, umetnega vedenja in krojenja oblek v „Šolskem Domu“ je bila letos izredno dobro obiskovana. Zlasti v pond. so bile šolske dvorane (sedem po številu), v katerih se je nahajala razstava, vedno polne mestnega občinstva, ki se je najpohvalneje izražalo o lepem napredku.

Šolska veselica društva Šolski Dom imela je lep gmoten vspeh. Dne 25. junija je bilo dohodkov K 150-70, dne 26. junija pa 220-75, skupaj K 371-45. Vstopnino so preplačali ali poslali poleg neimenovanih g. B. Poniž K 3, gospa dr. Stepančič, svetnikova K 3, Dr. Pavlica K 3, Svit. Dugar K 3, Dr. Stepančič K 2, gospa Fonova K 2, dr. R. Gruntar K 2, Poveraj Martin K 2, dr. Fr. Žigon K 1, Šol. svetnik Križnič K 1, Ant. Češčut K 1. — Bog živi!

Maturo na c. kr. višji gimnaziji v Gorici so napravili sledeči: Albisser Jožef, Angeli Franc, Ballaben Izidor, Brezigar Friederik, Brumen Anton, Butkovič Peter, Camisig Marij (z odliko), Cavagna Klavdij, Chersich Gvidon, Corbatto Jožef, Fillak Jurij, Fon Jožef, Forčešin Ivan, Fortunat Egicij, pl. Gironcoli Franc, Grusovin Ivan, Jug Jožef, Kodrič Ivan, Lavrenčič Josip, Michlštäder Emil, Mrevlje Artur, Rutar Josip (z odliko), Seravallo Edmund, Ramusch Rudolf, Sedej Ferdinand, Podberšček Stefan, Rebek Alojzij, Radej Ivan, Visintin Anton in Zavadlal Miha. Trije so padli za šest mescev, eden pa za eno leto.

Iz šolskega poročila o. kr. višje gimnazije v Gorici posnamemo, da je bilo koncem minolega šolskega leta na imenovanem zavodu 623 učencev. Od teh je bilo 302 Slovence, 263 Italijanov, 50 Nemcev, 5 Hrvatov, 1 Poljak, 1 Madžar, 1 Rumunc. Po veroizpovedanju jih je bilo 615 katoličanov, 4 protestanti in 4 židje. Najmlajši učenec ima 11, najstarejši 23 let. Z odliko je dovršilo 67, s povoljnim vsphem jih je napredovalo 434, 93 jih je z nezadostnim vsphem. Ponavljali izpit se je dovolil 16 učencem.

Sklep šolskega leta na o. kr. višji realki v Gorici. — V soboto je bil na višji realki v Gorici sklep letošnjega šolskega leta. Iz poročila, ki prinaša na prvem mestu razpravo profesorja Zupančiča pod naslovom „Poskušnje pri računih, zapiski iz šolske prakse“, ki je pisana v slovenskem jeziku, posnamemo te-le podatke: Koncem šolskega leta je bilo na realki 436 učencev. Po narodnosti jih je bilo in sicer: Slovencev 162, Italijanov 193, Nemcev 65, Hrvatov 6, Čehov 6, Poljakov 2, Madžarov 2.

Po veroizpovedanju katoličanov 418, protestantov 10 in židov 8.

Najmlajši dijak ima 10 let, najstarejši 24. Z odliko jih je napredovalo 22 z povoljnim vsphem jih je napredovalo 304, nesposobnih za višje razrede jih je 85, 5 jih je bilo neklasificiranih. Ponavljali izpit jih ima 20.

Z odliko so napredovali sledeči Slovenci:

I. razred: Kuré Jožef, Kurinčič Franc, Debenjak Anton, Jelinčič Franc, Tance Ladislav.

II. razred: O.

III. razred: Udovč Jožef, Košič Adolf, Štolfa Jožef.

IV. razred: O.

V. razred: O.

VI. razred: O.

VII. razred: Juvancič Ivan, Terčič Anton.

Zrelostni izpit na ženskem izobraževališču v Gorici. Za občne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom so napravile zrelostni izpit sledeče g.čne: Ambrožič Jožica (z odliko); Birsa Jožefa; Cej Amalija; Cigoj Pavla; Del Cott Olga; Dugar Marija; Fiegl Rozalija; Hrast Marija; Ivančič Ljudmila; Jerman Štefanija; Kancler Antonija; Kratky Julijana (tudi z nemškim učnim jezikom); Krebelj Natalija; Lah Valerija (tudi z nemškim učnim jezikom); Lavrenčič Pavla; Lenarčič Ema; Lutman Valerija (tudi z nemškim učnim jezikom); Malič Justina; Marušič Valpurga (s slovenskim in z nemškim učnim jezikom z odliko); Miserit Lilija (tudi z nemškim učnim jezikom); Melkuž Ljudmila (s slovenskim in z nemškim učnim jezikom z odliko); Molar Franciška; Pagon Frančiška (tudi z nemškim učnim jezikom); Pahor Alojzija; Pečar Eliza;

Petrič Olga; Požar Ljudmila; Rukli Marija; Sobač Jožef (z odliko in z nemškim učnim jezikom); Stegu Angela (z odliko ter z nemškim in s hrvaškim učnim jezikom); Strauss Marija (s slovenskim in z nemškim učnim jezikom z odliko); Škarpa Antonija (s slovenskim in z nemškim učnim jezikom z odliko in s hrvaškim učnim jezikom); Štik Jožef; Trdan Rozalija (z odliko in z nemškim učnim jezikom); Turko Emilia; Večaj Jadviga (s slovenskim in z nemškim učnim jezikom z odliko).

Zrelostni izpit na c. kr. moškem učiteljišču v Gorici so se končali v soboto zvečer. Izpit zrelosti so napravili sledenči: Andrejčič Ivan iz Tolmina, Cernatič Jožef iz Kopra, Cibic Karol z Proseka, Fakin Vincenc iz Škrbine, Gröbming Adolf iz Sv. Križa, Iavec Herman s Prosek, Kacafura Maks iz Ročinja, Kerkoč Anton iz Ajdovščine, Klavora Adolf iz Bovca, Mozetič Ivan iz Solkana, Rustja Karel iz Rojana, Ščuka Franc iz Komna, Štrukelj Maks iz Tolmina, Trobiš Jožef iz Pečic na Štajerskem, Troha Franc iz Lokev, Vodopivec Alojzij iz Podgore, Vovk Karel iz Kopra, Žagar Ferdinand iz Čezsoče.

Na c. kr. moškem učiteljišču v Gorici je bilo po izpitih od dne 4. do 7. t. m. sprejetih v prvi tečaj 27 priglašencev. Ker torej ni bilo doseženo najvišje dopustno število prvoletnikov (t. j. 40), bodo tudi meseca septembra sprejemni izpit, h katerim se bode priglasiti 9. ali pa 10. septembra t. l., vsakokrat od 9. do 12. ure popoldne pri ravnateljstvu v S. Gregorčevem Domu. Natančnejše določbe glede teh izpitov se še posebe svoj čas objavijo.

Na c. k. slovenski gimnaziji pripravljalnici v Gorici se začne šolsko leto 1910/11 dne 11. septembra. Dečki od devetega do štirinajstega leta, ki so dobro dokončali tretji ali kateri višji razred ljudske šole, se 9. septembra med osmo in enajsto uro z očetom ali namestnikom zglasijo pri vodstvu ter prinesejo s seboj krstni list, letošnje šolsko in zdravnikovo izpričevalo in, če so ubogi, tudi ubežni list, da se oprostijo učnine, katere je za vsako polletje po deset kron. Prednost imajo tisti učenci, ki doma na deželi, kjer stanujejo, nimajo nobene priložnosti, naučiti se nemščine, pa tudi veronauka, slovenščine, računstva in lepopisja ne znajo zadosti za gimnazijo in realko. Učenci c. k. slovenske gimnazije pripravljalnice v Gorici se na gimnaziji in realki vsprejemajo brez vsprejemne izkušnje. — Fr. Orešec, c. k. profesor in vodja.

Vsprejemni izpit za gimnazijo v Gorici je napravilo 67 učencev, za realko pa 44.

Podraženje mesa. — Te dni so mesarji v mestu Gorici podražili meso za 8 vin. pri kg. Medtem ko so konsumenti v nemških mestih, kjer so mesarji tudi podražili meso, začeli bojkotirati mesarje, naši meščani prav mirno sprejemajo tako postopanje mesarjev na znanje.

V Kremsu in Weidhofnu na Nižje Avstrijskem ljudstvo že več kot 14 dni ne kupuje mesa. V Gorici pa lahko zvišajo cene za mnogo in nikdo se ne bude ganil.

Svilodni trg. — Do pondeljka se je prodalo na tukajnjem svilodnem trgu 32.095 kg svilodov po 2.30 do 3.10 K klg.

Konsorcij goriških pekov je sklenil v seji dne 2. t. m., da se bode v vseh goriških pekarnah prodajal kruh iz moke št. 3 in 4 po 35 v klg., iz moke št. 0 in 1 pa po 40 v klg. Kruh drugih vrst se bo prodajal po starih cenah. Goriški magistrat je vzel ta sklep na znanje ter ustavil nadaljnje razprodavanje kruha, ki so ga vozili iz Trsta. Ta zadeva je sedaj poravnana.

Mestni svet goriški. — V četrtek je imel goriški mestni svet sejo, v kateri je župan Bonibig naznani odstop mestnega svetovalca Battistig-a; imenovala se je deputacija, ki bi na g. Battistig-a vplivala, naj prekliče demisijo. Potem sta bila izvoljena dr. Viktor Cescutti prvim in dr. Ahil Venier drugim podžupanom.

Protestni shod. — V nedeljo 10. t. m. ob 3. uri popoldne se bo vršil v dvorani hotela „Angelo d'oro“ shod veleposestnikov iz Furlanije in iz Brd, na katerem se bode protestiralo proti započeti akciji za izboljšanje kolonskih razmer. Med sklicatelji shoda je tudi znani naprednjak Franc Kocjančič iz Podgore.

Iz goriške okolice.

g Nedeljska slavnost na Sv. Gori in v Solkanu, katero je priredila slov. krščanska organizacija se je izvršila po naznjanjenem vsporedu. Več zunanjih gostov in „Orlov“ je prišlo uže v soboto zvečer v Gorico. V nedeljo zjutraj se je zbral na Sv. Gori mnogo ljudi. Svetogorska cerkev je bila polna vernega ljudstva. „Orlov“ v kroju je bilo blizu 400. Sv. mašo je bral ob obilni asistenci mons. Wolf, pel je solkanski mešani zbor, cerkveni govor je imel preč. g. C. Vuga. Po sv. maši je bil shod na prostem. Nastopilo je več govornikov, med njimi dr. Breclj, dr. Krek in drugi. — Opoludne je bilo skupno kosilo v Solkanu, potem blagoslov. Cerkveni govor je imel domačin veleč. gosp. dr. Srebernič. — Po blagoslovu je bila telovadba in veselica na Mozetičevem vrtu. Veselici je prisostvovalo nad 1000 ljudi. Telovadba, pri kateri je nastopilo do 170 „Orlov“, je bila lepa. Posebno pozornost so vzbudile proste vaje ob sviranju narodnih pesmi. Telovadili so na treh drogih in na eni bradi. Nekateri telovadci so želi mnogo zasluzene pohvale. Novost za nas Goričane je bilo sabljanje po taktu godbe. Lep prizor. Potem je začela prosta zabava ob sviranju godbe in ob petju raznih pevskih zborov, od katerih naj omenimo onega iz Bilj, iz Cerkna, oktet iz Gorice itd. Ko je začela šaljiva loteria je veliki padati dež, ki je nakrat razgnal vse občinstvo z veselčnega vrta. Bilo je vsega konec. — Naj omenimo še, da so se nekateri liberalni Solkanci netakno obnašali. Čukali so. No, da ni to posebna finesa, vedo sami dobro. Čukajo pa le čuki! Še celo domači župan g. Vuga, ki ni poseben prijatelj „Orlov“, je z ostromi besedami grajal nelepo zmerjanje njegovih somišljenikov ter javno pred Mozetičevim gostilno karal liberalne psovralce. — Slavnost se je dostojno zvršila.

g Tombola v Sovodnjah se je preložila na dan 10. julija.

g Vabilo na občni zbor „Kmečke hranilnice in posojilnice“ v Mirnu, registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo dne 17. t. m. po sv. maši v župnišču s sledenčim dnevnim redom: 1. Poročilo za l. 1909. 2. Potrjenje računskega sklepa za l. 1909. 3. Dopolnilna volitev načelstva in volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti. Po občnem zboru predava g. Premrou, vodja „Goriške zvezze“.

g Št. Andrež. — Naznanimamo, da dne 17. t. m. bodo imeli lepo cerkveno in narodno slovesnost. Ta dan bodo obhajali cerkveni shod, letos pa izredno slovesno. Naše „Kat. izobraževalno društvo“ se udeleži korporativno procesije, enako tudi „Orli“ v kroju. Pri procesiji bode svirala vojaška godba iz Gorice. Popoludne pa bo velika veselica pri g. Petru Lutmanu. Uže sedaj opozarjam občinstvo na to izredno slovesnost. Natančen vspored priobčimo v prihodnji številki.

Domačini.

g Iz Prvačine. — V nedeljo sta prišla dva gospoda iz Celovca obiskati našo vas. Ko izstopita iz vlaka, se podasta proti vasi. Tu zagledata na cesti mnogo „Sokolov“ v kroju, a ker nista vedela, kaj to pomenja, vpraša eden njiju fantinca mimoidočega v kroju kakih 10. let, ali je kaka veselica. Ali zaveden „Sokolič“ se po sokolsko odreže: „Kaj če te od miene?“ ter jo moško popihne naprej. Nato se isti gospod obrne do starejšega „Sokola“ z istim vprašanjem. Ta je bil sicer toliko uljuden, da mu je odgovoril, pa kako še: „Naš gaspud je šou s „Čuki“ v Soukan. Mi smo imeli mašu za sv. Cirila in Metoda brez nje. Pršu je kap'činar z Gurice. Ti s... Čuki — samo pet minut da b' imeli fraj, da smemo v Soukanu naprav' kar č' mo in vidli bi. Nas je samo 108 brez muz'ke in naraščaja in vse bi pobili, če jih je tu' dvataužen!“ Sokolska ideja se tu prav lepo zrcali.

Živa priča.

g Dornberg. — Spet vabimo somišljenike v Dornberg na zabavo dne 10. julija t. l., katero nam oskrbi naše „Kat. slov. izobraževalno društvo“ pri g. Andreju Kavčiču ob 4. uri popoldne. Zjutraj bode skupna sv. maša. Popoludne pa veselica na čast sv. C. in M. Vspored obširen. Poleg deklamacij, pevskih toč in šaljivih prizorov, kakor „Giulij Krčmar“ itd. se bode igrala tudi dr. Krekova veseloigra v treh dejanjih „Tri sestre“. Zabave obilo. V slučaju slabega vremena se veselica prenese na dan 17. julija. Pridite v Dornberg, rodoljubi na pošteno razvedrilo!

Iz ajdovskega kraja.

a Toča na Vipavskem. — V torek popoldne po 3. so se zbirali od Čavna proti jugu pogubnosni oblaki v katerih je zamolčio gromelo in vrščalo, na kar se je začela vsipati suha toča čez vrtovinsko polje, Brje, Rihenberk in tje čez Kras. Okoli 6. zvečer je zopet vrščalo; nova toča je potokla po Dobravljah, Vel. Žabljah, ter Ščitnem hrib nad Šmarje. Koder je padala je vse sklestila ter pobelila, kakor zimski sneg. —

a Toča na Vipavskem. — Iz Rihenberka nam poročajo, da je tamkaj padala dne 5. t. m. obilna toča, ki je naredila mnogo škode.

a Toča na Vipavskem. — Iz Rihenberka nam poročajo, da je tamkaj padala dne 5. t. m. obilna toča, ki je naredila mnogo škode.

škodo. Še drugi dan je bila po jarkih v kupih.

a Z Vipavskega. — Podpisani izrekam srčno zahvalo upravi „Primorskega Lista“ za dani mi naslov gospoda, ki je moje vino scistil tako, da lahko vsakemu priporočam, ki nima čistega vina. Vino moje je bilo motno in je na zraku porjavilo. Po čiščenju je vino postal prijetnejše in boljšega okusa in tako čisto, še bolj kot bi bilo filtrirano. Prodal sem vino uže pred par meseci v mojo popolno zadovoljnost in sicer po 27 K hektoliter. Sam vem, da vino pred čiščenjem ni bilo niti polovico vredno. Dotični gospod naj bo prepričan, da sem mu iz srca hvaležen za njegov trud in iznajdbo.

Jernej Mlakar.

a Rihenberg. — V nedeljo, dne 10. jul. priredi „Kršč. soc. izobr. društvo“ ob 3. in pol uri popoldne na dvorišču g. M. Lična na čast slovanskih apostoloma sv. Cirila in Metoda predavanje s petjem in deklamacijami.

a Batuje-Selo. — V nedeljo, dne 26. m. m. smo imeli javno telovadbo „Orlov“, ki je dobro vspela. Ob 10. uri predp. je bila sv. maša, katere se je udeležilo nad 100 „Orlov“ v kroju. Popoludne ob 3. uri je bilo zbranih 212 „Orlov“ v kroju.

Vse došle brate je pozdravil brat Novak v prisrčnih besedah. Ob 4. uri pop. se je pričela javna telovadba. 88 „Orlov“ je izvršilo proste vaje v lepem redu. Vodil je proste vaje brat Pavletič iz St. Andreža. Po prostih vajah se je telovadilo na orodju. Izvršile so se precej težke vaje prav dobro. Vsakemu nastopu je sledilo burno odobravanje občinstva.

Po telovadbi je bila veselica s petjem, deklamacijami in govorom. Nato je bilo srečanje, čemur je sledila prostota zabava s šaljivo pošto. Obiskovalci naše prireditve so zvečer z zadovoljnimi obrazi zapustili prostor zabave.

Na tem mestu izrekamo sotrudnikom naše najsrčnejšo zahvalo in tudi občinstvu se zahvaljujemo za mnogoštevilni obisk. Nazdar!

Svarilo!

Schicht-o milo je pravo samo z imenom

Schicht

in z znamko „Jelen“.

V manufakturni trgovini TEOD. HRIBAR prej „Krojaška zadruža“

se vdobi najboljše platno in bombaževino za perilo.

a Šturiš. — V nedeljo, dne 10. julija bomo imeli veselico, katero priredi naše vrlo „Kat. izobraževalno društvo“ na čast sv. Cirila in Metoda ob 4. uri popoldne na vrtu gospoda Franca Stibilia. Vspored jako zanimiv. Igrala se bode tudi dr. Krekova igra v treh dejanjih „Tri sestre“. Pridite k nam, ljubitelji lepega petja in dramatike.

Šturiš.

Iz tolminskega okraja.

t Konferenca Sodal. Ss. Cordis za tolminsko dekanijo bo dnè 11. julija ob 3h v Tribuši.

Iz cerkljanskega okraja.

c Cerkljansko. „Primorski List“ prihaja k nam v velikem številu. Komaj čakamo, da ga dobimo. V zadnjem času pa ne prinaša več toliko poročil iz našega okraja, kakor pred časom. Kaj je temu krivo! Morebiti se ne zgodi nič novega! O, vedno se kaj zgodi, o čemur je vredno, da se javnost obvesti. — Letina na cerkljanskem n. pr. kaže dobro. Sena veliko, le češpelj bo malo. So šte v takozvane rožičke, kakor pravijo pri nas. — Živina bo letos draga. Uže sedaj ne marajo prodajati posestniki toliko telet kot navadno. — Društveno življenje je živahno. V nedeljo budem imeli veselico. Minulo nedeljo je del našega mešanega zbora pel v Solkanu. Liberalci so še precej tihi. Vidijo, da cerkljansko polje ni zgodno za liberalizem. — Jako hiadne noči imamo. Drugič še kaj, ako se nihče ne oglaši.

c Pripravljalni odbor podružnice „Slov. Straže“ in odbor „Slovenskega kat. izobraževalnega društva“ v Cerknem vabita uljudno k ustanovitvi podružnice „Slov. Straže“ za cerkljanski okraj, ki se bo vršila v ned. 10. julija ob pol 12. uri dopoldne v dvorani „Gospodarskega Doma“ in na veliko ljudsko veselico, ki se bo vršila takoj po popoldanski službi božji na dvorišču „Gospodarskega Doma“. 1. D. Fajgelj: „Molitev za slovanski rod“, moški zbor; 2. Slavnostni govor; 3. Silvin Sardenko: „Slovenska apostola“. Zgodovinska igra v petih dejanjih. 4. Slovenske narodne pesmi: A. Foerster: „Ljubezen do domovine“, M. Hubad: „Sem slovenska deklica“, mešan zbor; 5. Simon Gregorčič: „Blagovestnikom“, deklamacija; 6. J. Aljaž: „Na dan Slovan!“, moški zbor; 7. Prosta zabava s srečanjem in šaljivo pošto. Vstopnina 60 vin. Člani izobraževalnega društva plačajo polovico. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v prostorih „Gospodarskega Doma“.

Iz bovškega okraja.

b Iz Bovea. Naše starešinstvo, kakor uže objavljeno, je sklenilo pripraviti za slovensko zasebno gimnazijo v Gorici z zneskom 250 K. Veseli nas, da je našel apel rodoljubov v Gorici odziv tudi pri nas in sicer pri naših nesomišljenikih, ki pa vidijo v bodoči slovenski gimnaziji veliko narodno ogroženje. Da bi tudi druga tržka županstva sledila našemu. — Na Bovškem pazno zasledujemo boj, ki ga bojujejo naši poslanci na Dunaju v proračunskem odseku. Seveda, Lahom italijansko visoko šolo, Slovencem pa niti ene srednje šole. Tako zna vladati naša nad vse pravična vlada. Občudujemo naše poslance, ki so se kot levi postavili po robu vladi. Čitali pa smo v goriški „Soči“, kako je zasmehovala boj naših poslancev proti mačehovski vladi. Tako delajo le vladni poslanci in izdajalci slovenskih in slovenskih koristi. Še celo drugi liberalni listi stojijo na strani naših poslancev in odobrujejo boj, ki ga bojujejo na Dunaju. Le goriški liberalni Efijalt smeši bojevnike za naše

pravice. Sram ga bodi! Kakor bi bil podkupljen od vladinovcev in židov! Je vse mogoče!

Iz komenskega okraja.

km Komen. — Porocali ste, da je bil utek proti občinskim volitvam v Komnu, katerega so uložili nasprotniki, ovržen. Potem takem ni ostalo drugega, kakor da je naj starejši starešina povabil novoizvoljene starešine, da si izvole župana. To se je zgodilo minulo soboto. A župana le še nimamo, ker niso prišli k volitvi tisti, ki se bojijo novega župana. Narbrže bo treba drugo pot učiniti. Čemu pa obdržujejo mandate, ako nočajo izvrševati dolžnosti, katere jim nalagajo mandati! Odpovejo naj se, ako nočajo sedeti v staršinstvu z našimi možmi! Edino pametno bi bilo!

km Komenski okraj. Zadnje dni smo imeli hude nalive. Pa tudi točo. Obiskala je posebno občino Lipo, nekaj tudi Temnico. Škode je še precej. Eno leto kobilice, drugo leto toča. Kraševci so vedno tepeni.

Drobfinice.

Velika nesreča na železnici. — V pondeljek popoldne je južno od Dayton v Ameriki nek brzovlak trčil skupaj s tovornim vlakom. Pri tem je bilo 19 oseb ubitih, 3 so bile smrtno in 6 težko ranjene.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Loterijske stevilke.

2. julija
Trst . . . . . 26 47 6 31 55.

Restavrant „Central“

Tekališče Jos. Verdija št. 31.

Podpisani toplo priporočam slavemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno častiti duhovščini svojo dobro urejeno gostilno. Imam izborni pivo Puntigam, dobra domača vina: Kraški teran in brisko vino. Postrežba točna in kuhinja izvrstna. Gostilna ima tudi kegljišče in tri sobe za prenočišče. Udani

Ivan Lipitsch, gostilničar.

Na prodaj sta 2 enoletna bika

švicarske pasme prve vrste. Več se izve pri opekarni v BUKOVICI pri cerkvi, postaja Volčjadraga.

Hiša na prodaj.

Proda se hiša, skoraj nova, pripravna za gostilno ali obrt, en strelaj od žel. postaje na Vipavskem.

Več pove upravnštvo lista.

Naznanilo.

V seji 16. maja 1910 je sklenilo starešinstvo občine Drežnica, da se razpiše

Konkurs, za zgradbo nove cerkve na Drežnici.

Načrti so na razpolago v župnišču na Drežnici.

Vabijo se podjetniki, da pregledejo te načrte ter stavijo potem svoje predloge.

Na Drežnici, 18. junija 1910.

38 (4-3) JOŽEF KURINČIČ, župan.

Vabilo

NA OBČNI ZBOR

hranilnice in posojilnice v Pevmi,

zadruge z omejeno zavezo

ki se bode vsled sklepa načelstva dne 3. jul. 1910
vršil dne 17. julija 1910.

IX. pobink. nedeljo v župnišču ob 5. uri pop.

DNEVNI RED :

- Premembe pravil.
- Volitev načelstva in računskega pregledovalca in namestnikov.
- Slučajnosti.

V Pevmi, dne 6. julija.

Načelstvo.

Hiša

je na prodaj v Št. Petru pri Gorici št. 68 pri šoli. Več se izve pri upravi našega lista.

Naroči si

kuharsko knjigo, da se ne le naučiš Pekate pravilno kuhati, temveč da tudi izveš na koliko različnih načinov se dajo pravljati. Pošlje ti jo brezplačno Prva kranjska tovarna testenin v II. Bistrici.

NOVA HIŠA

je na prodaj
v Gorjanskem na Krasu.

Hiša je ob cesti in zelo pripravna za krčmo ali trgovini.

Naslov pové upravnštvo našega lista.

Svoji k svojim! — Svoji k svojim!

Staroznana narodna trvdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdija 26,

postreže poslene in točne s pristnimi belimi in crnimi vini in lastnimi in drugih priznanih vinogradov; potem s pylenjskim pivom „PRAZDROJ“ iz slovečke „Meščansko pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Prlekiju na Češkem, in sicer v sodčkah in steklenicah; z dodatnimi pristnimi tropinovcem I. vrste, lastnega prideka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razposilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogradske države v sodih od 56 in naprej franko goriščka postaja. — GENE ZMERNE.

Marijin otrok.

Vodilo za ude Marijnih družb, drugi natis, priredil in založil P. Lavrencij Göppel, Ord. Cist. v Zatičini 1910, V natisek dovolila preč. kn. čk. ordinarijat v Ljubljani in veleč. gospod opat. Fr. Gerard, Ord. Cist. v Zatičini. Tisk in vezava I. Krajev nasl. v Novem mestu. — Cena: v uznje vezana knjižica z rdečo obrezo krona 1.80, s zlato obrezo 2 kroni, po pošti 10 v več. Dobiva se naravnost pri založništvu v Zatičini (Kranjsko), v prodajalni Katol. tisk. družva (Ničman) v Ljubljani in po knjigarnah. Knjižica je gledē priročne podolgovate oblike in lepe vezane vsega priporočila vredna.

Odlifikovana pekarja
in sladčelarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pinec itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jake nizke.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da budem radi velike zaloge do 15. septembra t. l. prodajal vse blago po tovarnških cenah, in se tem potom uljudno priporočam cenj. občinstvu za mnogobrojni obisk. Popravila izvršujem natančno in po zmernih cenah.

Aleksander Ambrožič,

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

v Gorici, Tekališče Jos. Verdija 26, v Gorici.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelle (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svincene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno korno nagrade izplačava vsakemu, kdo dokaze s potrdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri nizu za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Ena korno nagrade!

10 kron na dan z a s l u ž i
prav lahek način. Pošljite na dopisnici
svoj naslov na firmo: Jakob König,
Dunaj VII/3 - Poštni urad 63.

VIKTOR TOFFOLI — GORICA —

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter	
Jedilno fino	K 1:04
Istrsko	" 1:12
Corfu	" 1:20
Puglie	" 1:20
Jesib vinski	najfinejše 2- Milo in luči.

Priporočam če duhovščini in cerkevem oskrbištvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 16 in via Seminario 10.

Priporočajte med seboj

trgovino

J. Medved

Gorica

Corso Verdi 38.

Postrežba strogo solidna.

JAKOB ŠULIGOJ
— urar c. kr. državne zeležnice —

v GORICI, Gosposka ulica št. 25.

priporoča zlatnino in srebrino vseh vrst. Prstane, poročne rinke, verižice in vse druge zlate predmete.

ANA LIKAR
v GORICI

Semeniška ulica št. 10.

Velika zaloga
pisarniških in šolskih potrebščin.

V trgovini se dobi papir in papirnatni izdelki, pergamentni papir za zavijanje masla, svilen papir in peresa za umeštne cvečlice, šolske, molitvene in vpisovalne knjige, svete podobe, tiskovine za duhovnije in župnije. Sprejema tudi tisk zasebnih tiskovin, računov, posetnic, napisov itd. itd.

Dobra postrežba, najnižje cene!

odlikovana mizarska delavnica s strojnim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva

iz lastne delavnice.

Izdeluje cerkvena dela,

spovednice, klopi, okvirje,

klečalnice itd.

Vsakovrstna dela za stavbe.

Redni občni zbor

Hranilnice in posoj. za farno občino Kamnje,

reg. zadruge z neomejeno zavezo

bo v nedeljo dne 17. t. m. ob 7 $\frac{1}{2}$ zjutraj v občinski pisarni v Kamnjah.

DNEVNI RED:

1. Potrjenje računa za leto 1909.
2. Izvolitev načelstva in nadzorstva.

Ako bi se iz katerega koli vzroka občni zbor ne mogel vršiti ta dan, tedaj se odloži za nedeljo 24. t. m. ob isti uri in v istem prostoru. — Na obilno udeležbo vabi

Načelstvo.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici

registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji

kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,

TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

35.000 stiskalnic za grozdje, sadje, obrtne namene itd.

20.000 mastilnih mlinov za sadje in grozdje, veliko število hidravličnih stiskalnic za obrt in poljedelstvo je izšlo Mayfarth ovih tovaren.

Leta 1909 je bilo narejenih :

2500 stiskalnic in 1200 mastilnih mlinov.

Neovrgljiv dokaz za odločnost kakovosti istih proizvodov.

Kar brez skrbi se obrnite do

Ph. Mayfarth - a & C.o
tovornice poljedel. strojev železnin in parnih samokovov.

Dunaj II. Taborstrasse 71.

Zahtevajte brezplačno dopošiljatev ilustrovanih cenikov.

Isče se dober zastopnik.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izběr raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrirana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}\%$ (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

a) na vknjižbo po 5 $\frac{1}{4}\%$ (pet in en četrt od sto;

b) „menico oziroma poroštvo po 6 $\frac{1}{2}\%$ (šest od sto.)

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

Peter Cotič,
čevljarski mojster, Gorica,

Raštel 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z deželi se po pošti razposiljajo. Cene zmerne. Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje.

Prva slovenska trgovina z Jedilnim blagom

Anton Kuštrin,
v GORICI

Gosposka ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonialnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,
Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredi Raštel 11. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nizbarskega in drobnega blagaterkanin, preje in nitlj.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in črevljarije.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

Lekarna
Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna m o č teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice uredijo redno prebavljajte, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico (Varstvena znamka) popije. Okrepje želodec, storé, da izgine v kratkem času omotica in šivotna lénost (mrivost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenica 60 vin.